

Galerija slika u Osijeku

Dne 24. kolovoza 1952. otvorena je na svečan način stalna galerija slika u Osijeku. Do osnutka ove galerije u današnjem obliku, put je bio neobično težak. Galerija se razvila postepeno u okviru bivšeg Gradskog muzeja, koji je osnovan g. 1877. Sabiranjem slika započelo se na početku ovog stoljeća. Zalaganjem prof. Vjekoslava Celestina, dra. Franje Buntaka, dra. Josipa Bösendorfera kao i dra. Antuna Bauera omogućeno je g. 1941. da se otvori prva stalna izložba slika u Osijeku. Ona je bila smještena u tadanjem Gradskom muzeju na Mažuranićevom vijencu u svega tri sobe. No već u proljeće g. 1943. zapremila je njemačka vojska većinu prostorija u muzeju, tako da se izložba morala zatvoriti, a slike pohraniti. Muzej je tada raspolagao sa oko 150 ulja i oko 200 grafičkih radova, akvarela i pastela. Godinu dana kasnije taj se broj povećao na 160 ulja, 240 grafika, akvarela i pastela i oko 20 kiparskih radova. Iste je godine obitelj grofa Pejačević pohranila prije svog odlaska iz Hrvatske 39 obiteljskih portreta u bivšu Gradsku štedionicu u Osijeku odredivši da te slike poslije rata prijeđu u vlasništvo muzeja. God. 1945. muzej je taj materijal preuzeo. Zalaganjem dr. Danice Pinterović, člana komisije za zaštitu kulturno-historijskih spomenika u NRH, a uz pomoć Josipa Leovića i Adele Stošić, muzejski se fond slika obogatio vrijednim umjetninama iz dvoraca slavonskih feudalaca.

God. 1946. Narodni Odbor grada Osijeka dariva muzeju one umjetnine, koje je u svoje vrijeme grad Osijek kupovao na umjetničkim izložbama u Osijeku. Iste godine muzej otvara u sadanjoj zgradi u Tvrdi izložbu slika u tri sobe sa oko 90 izabranih radova domaćih i stranih umjetnika.

7. XI. 1948. otvara se prvi put galerija slika i to u privatnoj zgradi, u kući dra. Vjekoslava Hengla. Postav ove galerije bio je povjeren prof. Josipu Leoviću. Smještena u tri velike dvorane sa stubištem, obogaćena novim materijalom ova je zbirka pružila lijepi pregled dotada sakupljenih najboljih slika. No već nakon 5 mjeseci ova se galerija zatvorila, jer su prostorije upotrijebljene u drugu svrhu.

17. XII. 1950. postavili su Josip Leović i Jovan Gojković u velikoj dvorani Muzeja Slavonije u Tvrdi stalnu izložbu slika sa temom »100 godina osječkog slikarstva« sa 45 izabranih ulja. Tom prilikom izdan je i prvi katalog slika. Ova je izložba trajala do 1. IV. 1952., a zatim je cijeli slikarski materijal preseljen u novo dodijeljene prostorije u zgradi bivšeg Oblasnog Narodnog odbora u Osijeku, ul. A. Cesarca 4. Budući da je tada, zahvaljujući brizi predsjednika ONO-a druga Slavka Komara i NO-a grada Osijeka, muzej za svoju galeriju slika dobio 11 soba, moglo se pomišljati

na postav jedne reprezentativnije galerije slika. Do tog vremena bio je prostudiran sav materijal, dovršen stručni inventar i izrađena 4-struka kartoteka. Brižljivim odabiranjem slika pristupilo se postavu galerije slika u današnjem obliku. Postav bio je povjeren Josipu Leoviću i J. Gojkoviću uz stručnu pomoć prof. Zdenke Munk iz Zagreba. Dne 24. VIII. 1952. otvorena je na svečan način današnja galerija slika.

U želji da se posjetiocima galerije, a naročito školskoj omladini prikaže razvoj likovnog stvaranja počev od visoke renesanse do danas, postav je izvršen kronološkim redom. Izabrano je preko 100 ulja. Budući da galerija nema izvornih djela iz doba visoke renesance i baroka XVII. stoljeća, poslužila se raspoloživim kopijama. Te su kopije smještene u ulaznoj sobi, dok se u ostalim sobama nalaze samo izvorna djela. U drugoj sobi zastupana su djela austrijske slikarske škole iz doba baroka. U trećoj sobi prikazano je slikarstvo rokoko-a sa prijelazom u klasicizam. U četvrtoj sobi prikazan je prijelaz iz klasicizma u romantizam i građanski portret XIX. st. U petoj sobi susrećemo historijsko i genre-slikarstvo kao i osječku slikarsku školu XIX. st. U šestoj do jedanaestoj sobi prikazano je naše slikarstvo XX. st.

Za sada su izložene samo uljene slike, no čim se galerija prostorno proširi, pristupiti će se izlaganju grafike, akvarela i pastela. Krajem g. 1953. izdao je Muzej Slavonije katalog sadašnjeg postava galerije, koji je sastavio J. Gojković.

Galerija raspolaže danas sa blizu 500 ulja, preko 30 akvarela, 15 pastela, preko 340 grafika i preko 60 kiparskih djela. Od toga je za sada izloženo 108 ulja, dok se ostale umjetnine nalaze u skladištima galerije i muzeja.

Galeriju je posjetilo g. 1952. 9.813, 1953. 6.465, 1954. 10.400 osoba.

Galerija je tokom g. 1954. organizirala dvije retrospektivne izložbe i to Huga Konrada Hötendorfa povodom njegove 85-god. smrti (H. K. H. bio je jedan od najzaslužnijih učitelja osječke crtačke škole) i Adolfa Waldingera povodom 50-god. njegove smrti.

J. Gojković